

**KANCELARIA
SENATU**

BIURO ANALIZ, DOKUMENTACJI
I KORESPONDENCJI

Warszawa, 5 lutego 2020 r.

BADK.DPK.133.133.2020 MR

P10-23/19	Data wpływu petycji 2 i 4 grudnia 2019 r.
	Data sporządzenia informacji o petycji 3 lutego 2020 r.

ZMIANY W PRZEPISACH

TEMAT

**SKRÓCENIE ODBYWANIA KARY POZBAWIENIA WOLNOŚCI;
POSTĘPOWANIE EGZEKUCYJNE – LICYTACJE KOMORNICZE;
OPŁATY ZA WCZEŚNIEJSZĄ SPŁATĘ KREDYTU**

WNOSZĄCY PETYCJE: petycja indywidualna

Renata Sutor.

PRZEDMIOT PETYCJI:

Podjąć inicjatywę ustawodawczą dotyczącą zmiany ustaw:

– z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy, w celu wprowadzenia instytucji ustawowego skrócenia odbywania kary pozbawienia wolności;

– z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny i ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, w celu wprowadzeniu regulacji zakazujących pobierania opłat od wcześniejszej spłaty kredytu;

– z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, w celu prowadzenia licytacji ruchomości na ogólnopolskim portalu internetowym utworzonym przez Naczelną Izbę Komorniczą.

UZASADNIENIE WNOSZĄCEGO PETYCJE:

Autorka petycji postuluje zmianę przepisów prawa w następującym zakresie:

– w Kodeksie karnym wykonawczym – wprowadzenie instytucji ustawowego skrócenia odbywania kary pozbawienia wolności, w sytuacji gdy osoba pozbawiona wolności będzie pracować w czasie odbywania tej kary (przez co najmniej ½ okresy kary) w podmiotach prywatnych lub państwowych, tak aby spłacić swoje zobowiązania wobec funduszu alimentacyjnego;

– w Kodeksie cywilnym i ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe – wprowadzenie regulacji zakazujących pobierania opłat od wcześniejszej spłaty kredytu, bowiem obowiązujące regulacje są niehumanitarne;

– w Kodeksie postępowania cywilnego – wprowadzenie licytacji ruchomości na ogólnopolskim portalu internetowym utworzonym przez Naczelną Izbę Komorniczą, tak aby zwiększyć dostępność licytacji komorniczych rzeczy ruchomych. W uzasadnieniu petycji autorka podaje, że należy również „zmienić przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w ten sposób, aby nieruchomości, którą osoba nabyła w postępowaniu egzekucyjnym była opróżniona z wszelkich rzeczy i osób w niej zamieszkałych”.

STAN PRAWNY:

Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2019 r. poz. 1950 ze zm.) w **art. 77 § 1** stanowi, że skazanego na karę pozbawienia wolności sąd może warunkowo zwolnić z odbycia reszty kary tylko wówczas, gdy jego postawa, właściwości i warunki osobiste, okoliczności popełnienia przestępstwa oraz zachowanie po jego

popęlnieniu i w czasie odbywania kary uzasadniają przekonanie, że skazany po zwolnieniu będzie stosował się do orzeczonego środka karnego lub zabezpieczającego i przestrzegał porządku prawnego, w szczególności nie popełni ponownie przestępstwa.

Zgodnie z **art. 78 § 1** skazanego można warunkowo zwolnić po odbyciu co najmniej połowy kary. Skazanego (w warunkach recydywy) można warunkowo zwolnić po odbyciu dwóch trzecich kary, a po odbyciu trzech czwartych kary w przypadku tzw. podwójnej recydywy (§ 2).

Skazanego na karę 25 lat pozbawienia wolności można warunkowo zwolnić po odbyciu 15 lat kary, natomiast skazanego na karę dożywotniego pozbawienia wolności po odbyciu 25 lat kary (§ 3).

W myśl **art. 83** skazanego na karę ograniczenia wolności, który odbył przynajmniej połowę orzeczonej kary, przy czym przestrzegał porządku prawnego, jak również wykonał nałożone na niego obowiązki, orzeczone środki karne, środki kompensacyjne i przepadek, sąd może zwolnić od reszty kary, uznając ją za wykonaną.

Ustawa z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. z 2019 r. poz. 1083) w **art. 48** stanowi, że konsument ma prawo w każdym czasie do spłaty całości lub części kredytu przed terminem określonym w umowie.

Kredytodawca nie może uzależnić wcześniejszej spłaty kredytu od jego poinformowania przez konsumenta (ust. 2).

Zgodnie z **art. 49** ust. 1 ustawy, w przypadku spłaty całości kredytu przed terminem określonym w umowie, całkowity koszt kredytu ulega obniżeniu o te koszty, które dotyczą okresu, o który skrócono czas obowiązywania umowy, chociażby konsument poniósł je przed tą spłatą. W przypadku spłaty części kredytu przed terminem określonym w umowie, ust. 1 stosuje się odpowiednio (ust. 2).

W myśl **art. 50** ust. 1 ustawy, kredytodawca może zastrzec w umowie prowizję za spłatę kredytu przed terminem, pod warunkiem że ta spłata przypada na okres, w którym stopa oprocentowania kredytu jest stała, a kwota spłacanego w okresie dwunastu kolejnych miesięcy kredytu jest wyższa niż trzykrotność przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, z grudnia roku poprzedzającego rok spłaty kredytu.

Prowizja za spłatę kredytu nie może przekraczać 1% części kredytu, jeżeli okres między datą spłaty kredytu a terminem spłaty kredytu przekracza jeden rok (ust. 2).

W przypadku gdy okres, o którym mowa w ust. 2, nie przekracza jednego roku, prowizja za spłatę kredytu przed terminem nie może przekraczać 0,5% spłacanej części kwoty kredytu (ust. 3).

Prowizja nie może być wyższa niż wysokość odsetek, które konsument byłby zobowiązany zapłacić w okresie między spłatą kredytu przed terminem, a uzgodnionym terminem zakończenia umowy, a także nie może być wyższa niż bezpośrednie koszty kredytodawcy związane z tą spłatą (ust. 4).

Zgodnie z **art. 51** ustawy, prowizja za spłatę kredytu przed terminem nie przysługuje kredytodawcy w przypadku umów:

- 1) kredytu w rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowym;
- 2) w których spłata została dokonana zgodnie z umową ubezpieczenia zawartą w celu zabezpieczenia spłaty kredytu.

Kredytodawca jest zobowiązany do rozliczenia z konsumentem kredytu w terminie 14 dni od dnia dokonania wcześniejszej spłaty kredytu w całości (**art. 52** ustawy).

Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1460 ze zm.) w **art. 867** § 1 stanowi, że zajęte ruchomości komornik sprzedaje w drodze licytacji publicznej.

Obwieszczenie o licytacji ogłasza się publicznie w budynku sądu rejonowego właściwego dla miejsca licytacji oraz na stronie internetowej Krajowej Rady Komorniczej. Jeżeli wartość ruchomości, objętych jednym obwieszczeniem o licytacji, została oszacowana na kwotę wyższą niż pięć tysięcy złotych, komornik może zamieścić obwieszczenie o licytacji także w dzienniku poczytnym w danej miejscowości. Obwieszczenie o licytacji doręcza się stronom i dozorczy zajętych ruchomości (§ 1¹).

W obwieszczeniu o licytacji komornik określa czas, miejsce, przedmiot oraz warunki licytacji, sumę oszacowania i cenę wywołania oraz miejsce i czas, w których można oglądać ruchomości. Ponadto w obwieszczeniu o licytacji zamieszcza się wzmiankę, że prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do przeprowadzenia licytacji i przybicia na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie ruchomości od egzekucji i uzyskały w tym zakresie orzeczenie wstrzymujące egzekucję (§ 1²).

Jeżeli na licytację została wystawiona znaczna liczba ruchomości, w obwieszczeniu o licytacji wystarczy ogólnie podać ich rodzaj, liczbę i łączną sumę oszacowania i wskazać rodzaj, sumę oszacowania i cenę wywołania przedmiotów o większej wartości (§ 1³).

W razie możliwości ogłasza się jedno obwieszczenie o licytacjach ruchomości, choćby należały one do różnych dłużników i różne były terminy licytacji. Koszty ogłoszenia rozkłada się pomiędzy poszczególne sprawy proporcjonalnie do sum oszacowania ruchomości (§ 1⁴).

Cena wywołania w pierwszym terminie licytacji publicznej wynosi trzy czwarte wartości szacunkowej. Jeżeli licytacja w pierwszym terminie nie dojdzie do skutku, zajęte ruchomości mogą być sprzedane w drugim terminie licytacyjnym. Cena wywołania w drugim terminie licytacyjnym wynosi połowę wartości szacunkowej. Sprzedaż licytacyjna nie może nastąpić za cenę niższą od ceny wywołania (§ 2).

W myśl **art. 952** k.p.c. zajęta nieruchomość ulega sprzedaży przez licytację publiczną. Termin licytacji nie może być wyznaczony wcześniej niż po upływie dwóch tygodni po uprawomocnieniu się opisu i oszacowania ani też przed uprawomocnieniem się wyroku, na podstawie którego wszczęto egzekucję.

Zgodnie z **art. 953 § 1** k.p.c. komornik ogłosi o licytacji przez publiczne obwieszczenie, w którym wymienia:

1) nieruchomość, która ma być sprzedana, ze wskazaniem miejsca jej położenia i przeznaczenia gospodarczego, imienia i nazwiska dłużnika wraz z podaniem księgi wieczystej i miejsca jej przechowania lub z oznaczeniem zbioru dokumentów i sądu, w którym zbiór ten jest prowadzony;

2) czas i miejsce licytacji;

3) sumę oszacowania i cenę wywołania;

4) wysokość rękojmi, którą licytant przystępujący do przetargu powinien złożyć, z zaznaczeniem, że rękojnia może być również złożona w książeczce oszczędnościowej zaopatrzonej w upoważnienie właściciela książeczki do wypłaty całego wkładu stosownie do prawomocnego postanowienia sądu o utracie rękojmi albo w inny wskazany przez komornika sposób;

5) czas, w którym w ciągu dwóch tygodni przed licytacją wolno będzie oglądać nieruchomość oraz przeglądać w sądzie akta postępowania egzekucyjnego;

6) wzmiankę, że prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, iż wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub przedmiotów razem z nią zajętych od egzekucji i uzyskały w tym zakresie orzeczenie wstrzymujące egzekucję;

7) wyjaśnienie, że użytkowanie, służebności i prawa dożywotnika, jeżeli nie są ujawnione w księdze wieczystej lub przez złożenie dokumentu do zbioru dokumentów i nie zostaną zgłoszone najpóźniej na trzy dni przed rozpoczęciem licytacji, nie będą uwzględnione w dalszym toku egzekucji i wygasną z chwilą uprawomocnienia się postanowienia o przysądzeniu własności.

Zgodnie z **art. 954** k.p.c. obwieszczenie o licytacji doręcza się:

- 1) uczestnikom postępowania;
- 2) organowi gminy, urzędowi skarbowemu miejsca położenia nieruchomości oraz organom ubezpieczeń społecznych z wezwaniem, aby najpóźniej w terminie licytacji zgłosiły zestawienie podatków i innych danin publicznych, należnych do dnia licytacji.

Jak stanowi **art. 955 § 1** k.p.c., obwieszczenie o licytacji należy co najmniej dwa tygodnie przed jej terminem ogłosić publicznie na stronie internetowej oraz tablicy ogłoszeń sądu sprawującego nadzór nad egzekucją z nieruchomości, w lokalu organu gminy właściwego ze względu na miejsce położenia nieruchomości oraz na stronie internetowej Krajowej Rady Komorniczej.

Na wniosek i koszt strony komornik może zarządzić ogłoszenie również w inny wskazany przez nią sposób, w szczególności w dzienniku poczytnym w danej miejscowości (§ 2). W ogłoszeniu w dzienniku wystarczy oznaczenie nieruchomości, czasu i miejsca licytacji, sumy oszacowania i ceny wywołania oraz wysokości rękojmi, jaką licytant powinien złożyć (§ 3).

DZIAŁANIA POWIĄZANE:

Postulaty petycyjne zostały złożone przez autorkę petycji do licznych instytucji państwowych i organów samorządu terytorialnego.

OPRACOWAŁA

Monika Ruszczyk

WICEDYREKTOR

Danuta Antoszkiewicz